

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

“ 01 ” 09 2021 року

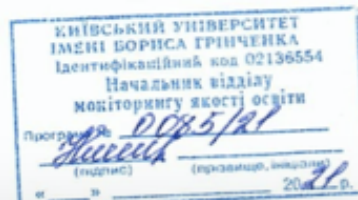

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“СУЧАСНА ЛІНГВІСТИКА: СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ПАРАДИГМИ” 1 курс

для студентів

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми	035.043.02 Мова і література (німецька)
спеціалізації	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька

Київ – 2021/2022

Розробники: Кадубовська Світлана Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка
Ільчук Ольга Андріївна, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка,

Викладачі: Кадубовська Світлана Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології
Протокол від 26.08. 2021 року №1

Завідувач кафедри _____ (Гайдаш А.В.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) 035.043.02 Мова і література (німецька) 11.06. 2021р.

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

_____ (Шапочкіна О.В.)

Робочу програму перевірено 01.09 2021р.

Заступник директора Інституту філології з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (Зяць Л.І.)

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__
на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут філології
Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

“ _____ ” _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“СУЧАСНА ЛІНГВІСТИКА: СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ПАРАДИГМИ” 1 курс

для студентів

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми	035.043.02 Мова і література (німецька)
спеціалізації	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька

Київ – 2021/2022

Розробники: Кадубовська Світлана Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Ільчук Ольга Андріївна, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка,

Викладачі: Кадубовська Світлана Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від 31.08. 2021 року №1

Завідувач кафедри _____ (Гайдаш А.В.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) 035.04.02 Мова і література (німецька) _____.____.2021р.

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

_____ (Шапочкіна О.В)

Робочу програму перевірено _____.____.2021р.

Заступник директора Інституту філології з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (Заяць Л.І.)

Пролонговано

на 20____/20____ н.р. _____ (_____), «____» 20____ р., протокол №____

на 20____/20____ н.р. _____ (_____), «____» 20____ р., протокол №____

на 20____/20____ н.р. _____ (_____), «____» 20____ р., протокол №____

на 20____/20____ н.р. _____ (_____), «____» 20____ р., протокол №____

1. Опис навчальної дисципліни “Сучасні лінгвістичні парадигми”

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	28
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	15	15
Самостійна робота	13	13
Форма семестрового контролю	-	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни “Сучасні лінгвістичні парадигми”

Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами основами германістики, а саме системою знань про функціонування та систему германських мов, лінгвістичні аспекти німецької мови, сформувані уявлення про специфіку майбутньої професійної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни є формування наступних загальних компетентностей:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахових компетенцій:

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови.
- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту німецькою мовою.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами
- Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою.
- Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації
- *Лексико-граматична компетентність передбачає:* володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;
- *Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає:* знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.
- *Інформаційна комунікативно – технічна компетенція:* обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних;

3. Результати навчання за навчальною дисципліною “Сучасні лінгвістичні парадигми”

На кінець вивчення дисципліни передбачено такі результати навчання:

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та німецькою мовою усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Характеризувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції німецької мови, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
- Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
- Володіти мовою фаху на рівні B2/C1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;

4. Структура навчальної дисципліни “Сучасні лінгвістичні студії”

Тематичний план для I семестру

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Самостійна
		Лекції	Практичні	Індивідуальні		
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Германські мови.	9	2	4			3
Тема 2. Мовна ситуація в німецькомовних країнах.	7		4			3
Тема 3. Історичний аспект німецької мови.	7		4			3
Тема 4. Роль Мартіна Лютера у становленні німецької літературної мови.	6		4			
Тема 5. Німецька мова часів НДР та ФРН.	9	2	4			2
Тема 6. Діяльність братів Грімм.	6		4			2
Модульний контроль	4					
Семестровий контроль: залік	15					
Разом за змістовим модулем	60	4	24			13

Тематичний план II семестру

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Самостійна
		Лекції	Практичні	Індивідуальні		
Змістовий модуль 2.						
Тема 7. Історія лінгвістичних вчень.	10	4	4			2
Тема 8. Виникнення компаративістики.	4		2			2

Тема 9. Основні напрями компаративістики 19 ст.	5		4			2
Тема 10. Критика молодогограматизму.	5		4			3
Тема 11. Лінгвістичний структуралізм та його основні напрями.	5		4			2
Тема 12. Генеративна лінгвістика. Концепція Ноама Хомського.	4		2			2
Тема 13. Сучасні лінгвістичні парадигми.	4		2			
Тема 14. Аспекти, методи, прийоми і процедури в мовознавстві. Мова як Система.	5		2			
Модульний контроль	4					
Семестровий контроль: іспит	15					
Разом за змістовим модулем	60	4	24			13
Разом за навчальним планом	120	8	48			26

5. Програма навчальної дисципліни “Сучасні лінгвістичні парадигми”

Лекція № 1. Германські мови. Історичний аспект німецької мови.

План

1. Індоевропейська мовна сім'я. Прагерманська мова й давньогерманські діалекти.
2. Германська група мов.
3. Північна (скандинавська) група германських мов.
4. Західногерманська група германських мов.
5. Періодизація історії німецької мови.
6. Давньоверхньонімецький період.
7. Середньоверхньонімецький період.
8. Нововверхньонімецький період.

Лекція № 2. Німецька мова. Лінгвогеографічні та соціолінгвістичні відомості. Німецька мова часів НДР та ФРН. Діяльність братів Грімм.

План

1. Австрійський національний варіант німецької мови.

2. Швейцарський національний варіант німецької мови. Швейцарсько-німецький діалект.
3. Люксембурзька мова.
4. Історичні факти про НДР та ФРН.
5. Характеристика мовної ситуації в НДР та ФРН. Лексика та поняття, вживані в НДР.
6. Діяльність братів Грімм як науковців. Брати Грімм – збирачі та укладачі казок.
7. Казки братів Грімм.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Модуль 1.

Практичне заняття № 1-2. Германські мови.

План

1. Індоевропейська мовна сім'я. Прагерманська мова й давньогерманські діалекти.
2. Германська група мов.
3. Північна (скандинавська) група германських мов.
4. Західногерманська група германських мов.

Література

1. Арсеньєва М.Г., Балашова С.П., Берков В.П., Солов'єва Л.Н. Введение в германскую филологию: Учебник для филологических факультетов. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
2. Берков В. П. Введение в германистику [Текст]: учеб. для ун-тов / В. П. Берков. - М. : Высш. шк., 2006. - 199, [1] с.
3. Берков В. П. Современные германские языки [Текст]: учебник / В. П. Берков. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : Астрель; АСТ, 2001. - 336 с.
4. Левицький В.В. Основи германістики. – Вінниця, Нова книга, 2006. – 192 с.
5. Языки мира. Германские языки. Кельтские языки.- Рос. акад. наук. Ин-т языкознания; [Редкол. тома: Н.Н. Семенюк и др.] - М, Academia, 2000.

Практичне заняття № 3-4. Мовна ситуація в німецькомовних країнах.

План

1. Німецька мова. Лінгвогеографічні та соціолінгвістичні відомості.

2. Австрійський національний варіант німецької мови.
3. Швейцарський національний варіант німецької мови. Швейцарсько-німецький діалект.
4. Люксембурзька мова.

Література

1. Арсеньева М.Г., Балашова С.П., Берков В.П., Соловьева Л.Н. Введение в германскую филологию: Учебник для филологических факультетов. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
2. Берков В. П. Введение в германистику [Текст]: учеб. для ун-тов / В. П. Берков. - М.: Высш. шк., 2006. - 199, [1] с.
3. Левицький В.В. Основи германістики. – Вінниця, Нова книга, 2006. – 192 с.
4. Языки мира. Германские языки. Кельтские языки.- Рос. акад. наук. Ин-т языкознания; [Редкол. тома: Н.Н. Семенюк и др.] - М, Academia, 2000.

Практичне заняття № 5-6. Історичний аспект німецької мови.

План

1. Періодизація історії німецької мови.
2. Давньоверхньонімецький період.
3. Середньоверхньонімецький період.
4. Нововверхньонімецький період.

Література

1. Арсеньева М.Г., Балашова С.П., Берков В.П., Соловьева Л.Н. Введение в германскую филологию: Учебник для филологических факультетов. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
2. Берков В. П. Введение в германистику [Текст]: учеб. для ун-тов / В. П. Берков. - М. : Высш. шк., 2006. - 199, [1] с.
3. Левицький В.В. Основи германістики. – Вінниця, Нова книга, 2006. – 192 с.
4. Языки мира. Германские языки. Кельтские языки.- Рос. акад. наук. Ин-т языкознания; [Редкол. тома: Н.Н. Семенюк и др.] - М, Academia, 2000.

Практичне заняття № 7-8. Роль Мартіна Лютера у становленні німецької літературної мови

План

1. Початок реформації в Німеччині.
2. Життя та реформаційна діяльність Мартіна Лютера.

3. Переклад Біблії Мартіном Лютером
4. Роль Мартіна Лютера у становленні німецької літературної мови

Література

1. Михаленко А. О. Deutsche Sprache / //Історія німецької мови та мовознавства. - Железногорськ, 2010. – 168с.
2. М.М. Гухман, Н.Н. Семенюк, Н.С. Бабенко. История немецкого литературного языка XVI-XVIII вв. – М.: Наука, 1984. – 245 с.
3. Claus Jürgen Hutterer. Die germanischen Sprachen: Ihre Geschichte in Grundzügen. - Budapest, 1999. – 358S.
4. Peter von Polenz. Geschichte der deutschen Sprache. - Berlin, New York, 1987. – 548S.
5. R. Große. Luthers Bedeutung für die Entwicklung der deutschen Sprache // Das marxistische Lutherbild. Luther und die deutsche Sprache. – Berlin: Akademie-Verlag, 1984. – 56с.

Практичне заняття № 9 -10.Німецька мова часів НДР та ФРН.

План

1. Історичні факти про НДР та ФРН.
2. Характеристика мовної ситуації в НДР та ФРН.
3. Лексика та поняття, вживані в НДР.
4. Відображення періоду НДР та ФРН в культурі Німеччини.

Література

1. Арсеньева М.Г., Балашова С.П., Берков В.П., Соловьева Л.Н. Введение в германскую филологию: Учебник для филологических факультетов. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
2. Берков В. П. Введение в германистику [Текст]: учеб. для ун-тов / В. П. Берков. - М.: Высш. шк., 2006. - 199, [1] с.
3. Герстнер Г. Братья Гримм / Пер. с нем. Е. А. Шеншина. — М.: Мол. гвардия, 1980. — 271 с, ил. — (Жизнь замечат. людей. Серия биогр. Вып. 7 (603).
4. Fleischer, Wolfgang (1988): Wortschatz der deutschen Sprache der DDR: Fragen seines Aufbaus und seiner Verwendungsweise. Leipzig.
5. Wolf, Birgit (2000): Sprache in der DDR. Ein Wörterbuch. Berlin.

Практичне заняття № 11-12. Діяльність братів Грімм.

План

1. Біографічні факти про братів Грімм.
2. Брати Грімм – збирачі та укладачі казок.
3. Діяльність братів Грімм як науковців.
4. Казки братів Грімм.

Література

1. Арсеньєва М.Г., Балашова С.П., Берков В.П., Соловьєва Л.Н. Введение в германскую филологию: Учебник для филологических факультетов. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
2. Берков В. П. Введение в германистику [Текст]: учеб. для ун-тов / В. П. Берков. - М.: Высш. шк., 2006. - 199, [1] с.
3. Герстнер Г. Братья Гримм / Пер. с нем. Е. А. Шеншина. — М.: Мол. гвардия, 1980. — 271 с, ил. — (Жизнь замечат. людей. Серия биогр. Вып. 7 (603)).
4. Fleischer, Wolfgang (1988): Wortschatz der deutschen Sprache der DDR: Fragen seines Aufbaus und seiner Verwendungsweise. Leipzig.
5. Wolf, Birgit (2000): Sprache in der DDR. Ein Wörterbuch. Berlin.

Модуль 2.

Лекції №3-4 (4 год). Сучасні лінгвістичні парадигми.

План

1. Прагматика
2. Когнітивна лінгвістика
3. Синергетична парадигма
4. Компютерна лінгвістика
5. Корпусна лінгвістика
6. Видатний лінгвіст Ноам Хомський та його внесок у лінгвістику
7. Сучасні тенденції розвитку мов

Практичні заняття

Практичне заняття №13-14. Історія лінгвістичних учень.

План

1. Мовознавство давнього Сходу
2. Китайське мовознавство
3. Індуське мовознавство
4. Мовознавство стародавньої Греції та Риму
5. Арабське мовознавство
6. Мовознавство епохи середньовіччя та Відродження.

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

Практичне заняття №15. Виникнення компаративістики.

План

1. Становлення індоєвропейістики.
2. Виникнення германістики
3. Місце В. фон Гумбольдта в історії світового мовознавства.

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

Практичне заняття №16. Основні напрями компаративістики 19 ст.

План

1. Натуралізм
2. Психологізм
3. Філософія мови В.Вундта
4. Молодограматизм.

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

Практичне заняття №17. Критика молодогограматизму.

План

1. Школа «слів і речей» Г.Шухардта
2. Школа естетичного ідеалізму К.Фосслера
3. Неолінгвістика
4. Соціологізм
5. Ф. де Соссюр в історії світового мовознавства.

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010

3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

Практичне заняття №18. Лінгвістичний структуралізм та його основні напрями.

План

1. Празький функціоналізм
2. М.С.Трубецької як основоположник системного вивчення мови та фонології
3. Глосемантика
4. Дискриптивна лінгвістика
5. Структурна лінгвістика
6. Лондонська школа структуралізму.

Література

6. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
7. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
8. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
9. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
10. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

Практичне заняття №19. Генеративна лінгвістика.

План

1. Ноам Хомський – видатний лінгвіст.
2. Генеративна граматики Хомського граматики

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010

3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.
6. https://uk.wikipedia.org/wiki/Ноам_Чомскі

Практичне заняття №20. Сучасні лінгвістичні парадигми.

План

1. Математична лінгвістика
2. Функціональна лінгвістика
3. Контрастивна лінгвістика
4. Комунікативна лінгвістика
5. Ареальна лінгвістика
6. Психолінгвістика
7. Соціолінгвістика
8. Етнолінгвістика
9. Металінгвістика
10. Синергетичний детермінізм
11. Сучасна лінгвістика тексту.

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

Практичне заняття №21. Аспекти, методи, прийоми і процедури в мовознавстві.

План

1. Описовий метод
2. Дистрибутивний аналіз
3. Аналіз за безпосередніми складниками
4. Трансформаційний аналіз
5. Компонентний аналіз
6. Методика семантичного поля
7. Дискурс
8. Конверсаційний аналіз
9. Порівняльно-історичний метод
10. Зіставний метод

Література

1. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
2. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика – Полтава: Довкілля 2006
4. Алефиренко Н.Ф. Современные проблемы науки о языке: Учебное пособие. – М.: Флинта, 2005.
5. Базылев В.Н. Общее языкознание. – М.: Гардарики, 2007.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Сучасні лінгвістичні студії»

		Модуль 1	Модуль 2
--	--	----------	----------

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	12	12	12	12
Робота на практичному занятті	10	12	120	12	120
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
Максимальна кількість балів		-	209	-	209
Максимальна кількість балів за I семестр 209, за II 209 Разом 209 + 209 = 418 Розрахунок коефіцієнта: 6,96					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Модуль 1

№	Завдання	Термін виконання	Бали
1	Вивчити класифікацію германських мов.	2 тиждень 1 семестр	5
2	Підготувати презентацію на тему: «Німецькі діалекти». У презентації знайти та продемонструвати аудіо-/відеоприклад одного з діалектів німецької мови у порівнянні з літературною мовою;	3 тиждень 1 семестр	5
3	Вивчити класифікацію діалектів німецької мови	4 тиждень 1 семестр	5

4	переглянути фільм “Гудбай, Ленін” та навести реалії Німеччини часів НДР та ФРН;	9 тиждень 1 семестр	5
5	Прочитати розділ книги Г. Герстнера “Брати Грімм” та представити факти життя та діяльності братів Грімм.	10 тиждень 1 семестр	5

Модуль 2

№	Завдання	Термін виконання	Бали
1	Самостійно або у парі підготувати презентацію до 10 слайдів українською або німецькою мовою, яка ілюстративну інформацію на завдання на дослідження якості засвоєння інформації у вигляді запитань або тесту. Теми презентацій: 1. Паніні - видатний індуський мовознавець. 2. Веди – збірник священних текстів Індії, написаний на санскриті. 3. Мовознавство в Єгипті. 4. Шумерська та вавилонська писемність та мовознавство 5. Найвідоміші китайські мовознавці: Конфуцій, Ван Лі, Чжан Шілу. 6. Видатні грецькі мовознавці: Геракліт, Платон, Демокріт, Арістотель. 7. Видатні арабські мовознавці.	3 тиждень 2 семестр	5
2	Знайдіть інформацію та законспекуйте відповіді на питання: 1. Яка роль санскриту у становленні індоєвропейстики. 2. Назвіть передвісників компаративізму. 3. Охарактеризуйте роль німецьких мовознавців у становленні індоєвропейстики. 4. Охарактеризуйте роль О.Х. Востокова у становленні індоєвропейстики	5 тиждень 2 семестр	5

3	<p>Самостійно або у парі підготувати презентацію до 10 слайдів українською або німецькою мовою, яка ілюстративну інформацію на завдання на дослідження якості засвоєння інформації у вигляді запитань або тесту.</p> <p>Теми презентацій:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Натуралізм та його представника 2. Психологізм та його представники 3. Молодограматизм та його представники 4. Школа «слів та речей» 5. Школа естетичного ідеалізму 6. Критика молодогограматизму 	8 тиждень 2 семестр	5
4	<p>Знайдіть інформацію та законспекуйте відповіді на питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкажіть про збагачення методики аналізу мови представниками дескриптивізму. 2. Які особливості лондонської школи структуралізму? Як представники цієї школи тлумачать значення? 3. Чим відрізняється структурна лінгвістика від лінгвістичного структуралізму? 4. Як лінгвістична парадигма співвідноситься з іншими парадигмами? 5. Як структурна лінгвістика співвідноситься з когнітивною лінгвістикою? 	10 тиждень	5
5	<p>Самостійно або у парі підготувати презентацію до 10 слайдів українською або німецькою мовою, яка ілюстративну інформацію на завдання на дослідження якості засвоєння інформації у вигляді запитань або тесту.</p> <p>Тема презентації:</p> <p>Ноам Хомський – видатний мовознавець та його вклад в світову лінгвістику.</p> <p>Генеративна лінгвістика. Концепція Ноама Хомського.</p>	14 тиждень	5

Структура презентацій:

- титульний слайд,
- структура презентації,
- слайди з викладом матеріалу,
- висвітлення власного ставлення до порушеної теми,
- враження від роботи над презентацією (що вдалося легко, з чим були складнощі),
- завдання для аудиторії,
- завершальний слайд.

Критерії оцінювання презентацій:

При підготовці:

1. дотримання тематики та структури презентації;
2. змістовність презентації;
3. гарне оформлення презентації, у тому числі наявність зображень, інфографіки;
4. використання не менше 5 джерел для презентації (з зазначенням їх на слайді Джерела);
5. мовна правильність.

При представленні:

1. використання мовних засобів та комунікативних структур на рівні B1;
2. мовна правильність;
3. зв'язність;
4. темп мовлення;
5. вміння комунікативно взаємодіяти з аудиторією.

Критерії оцінювання інших завдань:

1. повнота та правильність виконання;
2. належний рівень володіння фактами;
3. логічність та зв'язність;
4. дотримання мовних норм;
5. здатність аргументовано викласти свої думки.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається у формі тестового завдань. Кількість завдань 25. Виконання кожного тестового завдання оцінюється в один бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового іспиту (тесту).

Тест містить 40 питань: кожне питання оцінюється в 1 бал (всього 40 балів за екзамен).

6.5.Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю.

1. Індоевропейська мовна сім'я. Прагерманська мова й давньогерманські діалекти.
2. Германська група мов.
3. Північна (скандинавська) група германських мов.
4. Західногерманська група германських мов.
5. Німецька мова. Лінгвогеографічні та соціолінгвістичні відомості.
6. Австрійський національний варіант німецької мови.
7. Швейцарський національний варіант німецької мови. Швейцарсько-німецький діалект.
8. Люксембурзька мова.
9. Періодизація історії німецької мови.
10. Давньоверхньонімецький період.
11. Середньоверхньонімецький період.
12. Нововверхньонімецький період.
13. Історичні факти про НДР та ФРН.
14. Характеристика мовної ситуації в НДР та ФРН.
15. Лексика та поняття, вживані в НДР.
16. Відображення періоду НДР та ФРН в культурі Німеччини.
17. Біографічні факти про братів Грімм.
18. Брати Грімм – збирачі та укладачі казок.
19. Діяльність братів Грімм як науковців.
20. Казки братів Грімм.
21. Федеральні землі Німеччини.
22. Федеральні землі Австрії.
23. Кантони Швейцарії.
24. Історія лінгвістичних вчень.
25. Виникнення компаративістики.
26. Основні напрями компаративістики 19 ст.
27. Критика молодогограматизму.
28. Лінгвістичний структуралізм та його основні напрями.
29. Генеративна лінгвістика. Концепція Ноама Хомського.
30. Сучасні лінгвістичні парадигми.
31. Аспекти, методи, прийоми і процедури в мовознавстві.
32. Мова як система.

6.6. Шкала відповідності оцінок. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни “Сучасні лінгвістичні парадигми”

Разом - 120 год., лекції - 8 год, практичні заняття – 48 год, самостійна робота - 26 год., модульний контроль – 8 год, семестровий контроль – 30 год.

Модулі	Модуль 1	Модуль 2
Кількість балів за модуль	209 балів	209 балів
Назва модуля	Модуль 1	Модуль 2
Заняття	Лекції №1-№2 Практичні заняття №1-№12	Лекції №3-№4 Практичні заняття №13-№24
Кількість балів за відвідування лекцій та практичних	2+12 балів	2+12 балів
Кількість балів за роботу на практичних заняттях	10x12 балів	10x12 балів
Кількість балів за самостійну роботу	5x5 балів	5x5 балів
Кількість балів за модульний контроль	Модульна контрольна робота №1, №2 25 балів+25 балів =50 балів	Модульна контрольна робота №3,4 25 балів+25 балів =50 балів
Разом балів за I та II семестр	209 + 209 = 418 балів (коефіцієнт 6,96)	
Підсумковий контроль	іспит 40 балів	

7. Рекомендовані джерела

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арсеньєва М.Г., Балашова С.П., Берков В.П., Солов'єва Л.Н. Введение в германскую филологию: Учебник для филологических факультетов. – М.: ГИС, 2000. – 314 с.
2. Берков В. П. Введение в германистику [Текст]: учеб. для ун-тов / В. П. Берков. - М. : Высш. шк., 2006. - 199, [1] с.
3. Языки мира. Германские языки. Кельтские языки.- Рос. акад. наук. Ин-т языкознания; [Редкол. тома: Н.Н. Семенюк и др.]- М, Academia, 2000.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Берков В. П. Современные германские языки [Текст]: учебник / В. П. Берков. - 2-е изд., испр. и доп. - М. : Астрель; АСТ, 2001. - 336 с.
2. Герстнер Г. Братья Гримм / Пер. с нем. Е. А. Шеншина. — М.: Мол. гвардия, 1980. — 271 с, ил. — (Жизнь замечат. людей. Серия биогр. Вып. 7 (603).
3. Євгененко Д. А., Білоус О. М., Гуменюк О. О. та ін. Практична граматика німецької мови: Навчальний посібник. - Вінниця: Нова книга, 2002. - 456с.
4. Зеленько А.С. Загальне мовознавство. Навчальний посібник – Київ: Знання, 2010
5. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2010
6. Кудіна О.Ф., Пророченко О.П. Перлини народної мудрості. Німецькі прислів'я та приказки. – К: Нова Книга, 2005.
7. Левицький В. В. Лексикологія німецької мови: Навч. посібн.–В.: Нова книга, 2014. – 392 с.
8. Левицький В.В., Кійко С.В. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства». – Вінниця , НОВА КНИГА, 2003. – 192 с.
9. Левицький В.В. Основи германістики. – Вінниця, Нова книга, 2006. – 192 с.
10. Мальцева Д. Г. Страноведение через фразеологизмы. – М. Высш школа, 1991. – 173с.
11. Мейе А. Основные особенности германской группы языков: Пер. с фр. / Под ред., с предисл. и примеч. В.М. Жирмунского. Изд. 2-е, стереотипное. М.: Едиториал УРСС, 2003. – 168 с.
12. Мізін К. І. Німецько-український фразеологічний словник (усталені порівняння). – Вінниця: Нова книга, 2005
13. Fleischer, Wolfgang (1988): Wortschatz der deutschen Sprache der DDR: Fragen seines Aufbaus und seiner Verwendungsweise. Leipzig.

14. Wolf, Birgit (2000): Sprache in der DDR. Ein Wörterbuch. Berlin.

ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

1. Гете-інститут у Києві. – [Електронний ресурс] Режим доступа: www.goethe.de/kiew
2. Книга Г. Герстнера “Брати Грімм”. – [Електронний ресурс] Режим доступа: http://www.imwerden.info/belousenko/books/grimm/Gerstner_BrGrimm.htm
3. Німецька хвиля. – [Електронний ресурс] Режим доступа: www.dw.de
4. Deutsche Grammatik // Mein-deutschbuch.de
5. Grammatik Deutsch // Deutsch.Lingolia
6. Grammatik - Spiele und Übungen // Grammatikdeutsch.de
7. Grammatikthemen // Grammatiktraining.de
8. Die Wortgrammatik // Canoo.net
9. Hans im Glück // <https://www.hueber.de/media/36/HansGlueck.pdf>
10. Hänsel und Gretel // <https://www.hueber.de/media/36/Haensel.pdf>